

DECIZIE

17 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Svetlana Filincova
Nina Vascan
Victor Burduh
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Agropiese TGR Grup”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gospodăria Țărănească „Sula Ion Alexandru” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Agropiese TGR Grup” cu privire la rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare, cu aducerea părților la poziția inițială, încasarea sumei, prejudiciului material și venitului ratat,

împotriva deciziei din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Gospodăria Țărănească „Sula Ion Alexandru” și Societatea cu Răspundere Limitată „Agropiese TGR Grup” și a fost menținută hotărârea din 21 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 24 septembrie 2016 GȚ „Sula Ion Alexandru” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Agropiese TGR Grup” cu privire la rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare, cu aducerea părților la poziția inițială, încasarea sumei, prejudiciului material și venitului ratat.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la 22 octombrie 2015 GȚ „Sula Ion Alexandru” a încheiat cu SRL „Agropiese TGR Grup” contractul de vânzare-cumpărare nr. BAL22102015-22 privind achiziționarea unui plug reversibil cu 6 trupite de model „Alpler DPA-186” la prețul de 10600 euro, fără TVA, care a fost achitat integral conform facturii seria WI nr. 7194034 din 24 octombrie 2015.

A menționat că termenul de garanție a fost stabilit de 12 luni din momentul predării bunului, actul corespunzător de primire-predare nr. 2410-1, fiind semnat la 24 octombrie 2015, iar la 27 octombrie 2015 plugul care face obiectul contractului a fost pus în exploatare.

În continuare a declarat că, la 01 noiembrie 2015 plugul, fiind folosit conform destinației, s-a defectat și a fost necesară intervenția agentului de deservire tehnică, iar la 16 decembrie 2015 pârâtul a semnat actul de primire a plugului pentru a-l repara.

În rezultatul examinării plugului s-au constatat mai multe defecte, printre care, desprinderea stratului de vopsea; desprinderi și fisuri ale stratului de vopsea la suportul de fixare a roții de reglare în partea de sus și de jos; fisură și microfisuri ale metalului la suportul de fixare a roții de reglare din partea de sus și de jos; fisuri pe cordonul de sudură și pe muchiile suportului, rupturi, deformări și altele ce au schimbat esențial starea constructivă a plugului.

Astfel, la 26 februarie 2016 plugul a fost predat în mod repetat cumpărătorului, urmând a fi verificat în vara anului 2016, când va începe sezonul de arat.

Reclamantul a specificat că în lunile iunie-iulie ale anului 2016, în decursul a 5 zile de la utilizarea plugului, au urmat și alte defecțiuni, și anume în suportul roții de sprijin, articulația plugului, în sistemul de ajustare a mecanismului de reglare a adâncimii arăturii etc., fapt confirmat prin actele de reclamație din 04 iulie 2016 și din 05 iulie 2016, întocmite de pârât, ultima defecțiune - defectarea mecanismului de rotație a plugului și a suportului roții, având loc la 10 iulie 2016, despre care fapt a fost anunțat imediat agentul de deservire tehnică al pârâtului.

La 11 iulie 2016 plugul a fost adus la sediul vânzătorului, însă reprezentanții acestuia au refuzat să primească plugul și să constate defecțiunile vădite, să semneze primirea plugului la sediul său și să acționeze conform obligațiilor de garanție stabilite în pct. 5.2 din contract.

În vederea apărării drepturilor sale, GȚ „Sula Ion Alexandru” a expediat în adresa pârâtului o cerere prin care a solicitat înlocuirea bunului sau rezoluțiunea contractului și restituirea prețului bunului procurat, însă cererea dată a fost respinsă prin răspunsul nr. 305 din 08 august 2016, prin care pârâtul a comunicat că rezoluțiunea este imposibilă, invocând prevederile art. 711 și 770 din Codul civil.

A mai explicat că, din data de 11 iulie 2016, plugul procurat se află la sediul pârâtului, care nu a intervenit în niciun mod conform obligației de garanție stabilite în contract, motiv pentru care la 12 septembrie 2016 GȚ „Sula Ion Alexandru” a recurs la serviciile executorului judecătoresc pentru a constata anumite fapte ce au importanță juridică, iar potrivit procesului-verbal întocmit de executorul judecătoresc s-a constatat că plugul se află pe teritoriul parcurii pârâtului și are anumite defecțiuni vizibile.

Reclamantul a considerat că argumentele invocate de către pârât sunt nefondate, deoarece însuși a încercat să înlăture viciile apărute chiar din primele zile după vânzare prin repararea plugului, modificând starea bunului procurat și, respectiv, pretinsa imposibilitate de restituire nu poate fi invocată, deoarece se datorează anume acțiunilor/inacțiunilor vânzătorului.

La fel, a precizat că potrivit condițiilor stabilite de producătorul plugului reversibil „Alpler”, și anume în manualul utilizatorului, în capitolul condiții de garanție, este arătat că dacă din momentul livrării bunului, în decursul unui an calendaristic, au fost constatate două defecțiuni similare, fie patru defecțiuni diverse se consideră că nu este posibilă utilizarea bunului și bunul se înlocuiește

gratuit din contul producătorului, însă vânzătorul nu a putut oferi un produs similar celui procurat pentru a putea fi utilizat conform destinației, cauzând în acest fel prejudicii enorme cumpărătorului.

A mai indicat că, plugul reversibil a fost procurat la prețul de 10 600 euro, iar pentru procurarea acestuia, la 19 octombrie 2015 GȚ „Sula Ion Alexandru” a contractat un credit bancar în valoare totală de 290 000 lei, pe care urma să-i întoarcă în termen de 36 luni, fiind stabilită o dobândă în valoare totală de 103 604,32 lei, ce reprezintă un prejudiciu efectiv, întrucât creditul a fost luat pentru procurarea plugului și desfășurarea activității agricole cu acesta, care, însă a fost imposibil de realizat din motivul defectiunilor.

Tot în rezultatul defectiunilor plugului a fost imposibilă realizarea contractului de prestare a serviciilor de arat nr. 040 din 31 martie 2015, pentru ce urma a fi remunerat cu suma de 1000 lei/ha și astfel, doar pentru anul 2015 beneficiul neobținut efectiv a fost evaluat de reclamant la suma de cel puțin 100 000 lei.

Reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 7, 11, 14, 709, 763, 784 Cod civil și Directiva nr. 85/374 din 25 iulie 1985.

A solicitat rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare nr. BAL22102015-22 din 22 octombrie 2015, încheiat între GȚ „Sula Ion Alexandru” și SRL „Agropiese TGR Grup” privind achiziționarea unui plug reversibil cu 6 trupite de model „Alpler DPA-186” la prețul de 10600 euro fără TVA, cu aducerea părților la poziția inițială, încasarea din contul pârâtului a sumei de 10600 euro, prejudiciului material în sumă de 103 604,32 lei și venitului ratat în mărime de 100 000 lei.

Prin hotărârea din 21 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial. A fost constatată rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare nr. BAL22102015-22 din 22 octombrie 2015 încheiat între GȚ „Sula Ion Alexandru” și SRL „Agropiese TGR Grup” prin care GȚ „Sula Ion Alexandru” a cumpărat de la SRL „Agropiese TGR Grup” plugul reversibil cu 6 trupite de model Alpler DPA-186 la prețul de 10600 euro fără TVA. A fost dispusă încasarea din contul SRL „Agropiese TGR Grup” în beneficiul GȚ „Sula Ion Alexandru” a prețului bunului în mărime de 10600 euro, cu transmiterea de la GȚ „Sula Ion Alexandru” în posesia SRL „Agropiese TGR Grup” a plugului reversibil cu 6 trupite de model Alpler DPA-186. A fost dispusă încasarea din contul SRL „Agropiese TGR Grup” în beneficiul statului a taxei de stat în mărime de 7069,14 lei. În rest cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

La 25 septembrie 2017 și 28 septembrie 2017, SRL „Agropiese TGR Grup” și GȚ „Sula Ion Alexandru” au declarat apel împotriva hotărârii din 21 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central.

Prin decizia din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de GȚ „Sula Ion Alexandru” și SRL „Agropiese TGR Grup”, fiind menținută hotărârea din 21 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central.

La 11 mai 2018, SRL „Agropiese TGR Grup” a declarat recurs împotriva deciziei din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, prin faptul că au fost emise cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, nu au fost elucidate pe deplin circumstanțele cauzei și au fost apreciate în mod arbitrar probele.

Recurentul a invocat aspectul contradictoriu al deciziei atacate în sensul că, instanța de apel deși a invocat o neexecutare esențială conform art. 735 Cod civil, nu a specificat expres în ce constă esența neexecutării, având în vedere că vânzătorul a executat în modul corespunzător toate obligațiunile contractuale.

A relatat că, în cazul dat, fiecare defecțiune a fost inserată în Actele de reclamație, iar până la înaintarea acțiunii în judecată, precum și în cadrul procesului civil, intimatul nu a înaintat careva obiecții cu privire la conținutul Actelor de reclamație, inclusiv asupra cauzei apariției defecțiunilor.

A concretizat că SRL „Agropiese TGR Grup” i-a acordat cumpărătorului un ajutor tehnic, prestându-i un serviciu de reglaj al utilajului, iar calificarea de către instanța de apel a Actului de reclamație din 04 iulie 2016 drept unul de înlăturare a defecțiunii de fabricație, este vădit neîntemeiată și arbitrară.

Prin urmare, recurentul a susținut ca fiind eronate concluziile instanței de apel referitoare la existența unor defecțiuni neînlăturate până la depunerea cererii de rezoluțiune, deoarece acestea nu reflectă starea reală a lucrurilor și nu justifică dispozitivul adoptat.

A mai indicat că, GȚ „Sula Ion Alexandru” a reclamat apariția unor defecțiuni, însă nici în unul din cazuri nu a prezentat probe certe și concludente cu privire la prezența viciului de fabricație a plugului procurat.

Recurentul a specificat că, din conținutul Actelor de reclamație se atestă fără niciun echivoc faptul că cauza defecțiunilor se datorează exploatarea necorespunzătoare a plugului, iar aceste concluzii au fost acceptate de către intimat prin semnătura aplicată pe fiecare din actele date.

Sub pretextul dat, a menționat că deși pe parcursul examinării cauzei a invocat culpa cumpărătorului în exploatarea necorespunzătoare a plugului, instanța de apel nu a dat nicio apreciere acestei circumstanțe, ignorând prevederile art. 1425 alin. (3) Cod civil.

La fel, a semnalat că potrivit pct. 5.2 din contract, termenul de garanție este de 12 luni în cazul respectării instrucțiunii de întreținere a utilajului, astfel că defecțiunile ivite în caz de încălcare a regulilor de exploatare indicate în instrucțiune, nu cad sub incidența garanției.

De asemenea, a indicat că declarațiile martorilor care au relatat instanței toate circumstanțele cunoscute despre defecțiunile plugului, nu au fost combătute prin alte mijloace de probațiune, iar în coroborare cu întregul probatoriu au dovedit netemeinicia acțiunii înaintate.

În opinia recurentului, rezoluțiunea contractului a fost declarată cu rea-credință, intimatul având scopul de a procura un alt plug din contul banilor încasați și a câștigurilor realizate de la exploatarea plugului, ceea ce duce la o îmbogățire fără justă cauză.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea admiterii acțiunii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 27 februarie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 11 mai 2018, este în termen.

Prin referința din 02 iulie 2018, GȚ „Sula Ion Alexandru” a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 25 iulie 2018, recursul declarat de SRL „Agropiese TGR Grup”, a fost considerat admisibil și transmis Colegiului lărgit pentru a fi examinat în fond.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și a emite o nouă hotărâre de respingere a acțiunii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din materialele cauzei s-a constatat că, înaintând prezenta acțiune în judecată, GȚ „Sula Ion Alexandru” a solicitat rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare nr. BAL22102015-22 din 22 octombrie 2015 încheiat între GȚ „Sula Ion Alexandru” și SRL „Agropiese TGR Grup” privind achiziționarea unui plug reversibil cu 6 trupite de model „Alpler DPA-186” la prețul de 10600 euro fără TVA, cu aducerea părților la poziția inițială, încasarea din contul pârâtului a sumei de 10600 euro, prejudiciului material în sumă de 103 604,32 lei și venitului ratat în mărime de 100 000 lei.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a ajuns la concluzia de a admite parțial cererea de chemare în judecată și a constata rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare nr. BAL22102015-22 din 22 octombrie 2015, cu încasarea din contul SRL „Agropiese TGR Grup” în beneficiul GȚ „Sula Ion Alexandru” a prețului bunului în mărime de 10600 euro și transmiterea de la GȚ „Sula Ion Alexandru” în posesia SRL „Agropiese TGR Grup” a plugului reversibil cu 6 trupite de model Alpler DPA-186, respingând în rest acțiunea înaintată.

Soluția și concluziile primei instanțe au fost apreciate ca fiind juste și de către instanța de apel.

Astfel, instanțele judecătorești inferioare au conchis că, în speță, se întrunesc temeiurile de rezoluțiune a contractului de vânzare-cumpărare din 22 octombrie 2015, atrăgând atenția asupra faptului că în procesul de exploatare a bunului, chiar din primele zile de la procurare, au apărut mai multe vicii materiale.

Prin urmare, instanțele de judecată au reținut că bunul din litigiu a fost transmis cumpărătorului cu vicii materiale ascunse, care din mai multe încercări

ale vânzătorului nu au fost posibil de remediat, ceea ce a fost apreciat ca o neexecutare esențială din partea vânzătorului.

La fel, instanța de apel a menționat că, deși SRL „Agropiese TGR Grup” a înlăturat mai multe defecte depistate în cadrul exploatării plugului vândut, acesta nu a dovedit înlăturarea până la înaintarea declarației de rezoluțiune de către reclamant a tuturor deficiențelor stabilite, motiv pentru care instanța de apel a conchis că plugul procurat de GȚ „Sula Ion Alexandru” nu corespundea criteriilor de calitate, situație ce a fost apreciată prin prisma neînlăturării tuturor deficiențelor de către vânzător ca fiind o neexecutare esențială a obligațiunilor contractuale privind livrarea bunului fără vicii și temei pentru constatarea imposibilității utilizării conform destinației a bunului procurat.

În cazul dat, instanțele de judecată au reținut că nu a fost dovedit faptul încălcării de către cumpărător a regulilor de exploatare a bunului procurat, iar vânzătorul a realizat remedierea parțială și gratuită a defecțiunilor survenite, situație pe care instanțele au apreciat-o ca fiind o recunoaștere tacită a survenirii condițiilor de remediere a produsului în perioada de garanție.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia primei instanței și a instanței de apel greșită, fiind rezultată din aplicarea și interpretarea eronată a normele de drept material, ceea ce în conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) lit. c) Cod de procedură civilă, constituie temei de declarare a recursului și în consecință, de casare a hotărârii judecătorești.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs reiterează prevederile art. 753 alin. (1) și (2) Cod civil, potrivit căruia prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit. Vânzătorul se obligă să remită, concomitent cu predarea bunului, documentele referitoare la bun, prevăzute de lege, dacă în contractul de vânzare-cumpărare nu este prevăzut altfel.

În vederea confirmării valabilității actului juridic, norma materială impune și alte conduite obligatorii și imperative instituite expres de lege și anume, vânzătorul este obligat să predea bunul fără vicii materiale, conform art. 763 alin. (1) Cod civil.

Potrivit art. 603 alin. (1) Cod civil, debitorul poartă răspundere numai pentru dol (intenție) sau culpă (imprudență sau neglijență) dacă legea sau contractul nu prevede altfel sau dacă din conținutul sau natura raportului nu reiese altfel.

Articolul 763 alin. (2) Cod civil, arată că este fără vicii materiale bunul care, la transferarea riscurilor, are caracteristicile convenite.

În cazul în care nu s-a convenit asupra caracteristicilor, bunul nu are vicii dacă: corespunde destinației stabilite în contract; corespunde utilizării obișnuite și prezintă caracteristici care există în mod obișnuit la bunuri de același fel și pe care cumpărătorul le poate aștepta ținând cont de felul bunului. La aceste caracteristici se includ și cele pe care cumpărătorul le poate aștepta conform specificațiilor publice ale vânzătorului, producătorului sau ale reprezentanților acestora, îndeosebi prin reclamă, cu excepția cazului în care specificațiile nu pot influența decizia de cumpărare.

Potrivit art. 772 alin. (1) Cod civil, în cazul în care vânzătorul, producătorul sau un terț garantează caracteristicile unui bun, cumpărătorul beneficiază, fără a aduce atingere drepturilor prevăzute de lege, de drepturile din garanție în condițiile indicate în declarația de garanție și în reclama respectivă față de cel care a acordat garanția.

Conform alin. (2), (3) și (4) al aceluiași articol, în măsura în care a fost preluată o garanție, se prezumă că din garanție se nasc drepturi în cazul unui viciu apărut în perioada de garanție. Termenul de garanție începe să curgă din momentul predării bunului de către vânzător dacă contractul nu prevede altfel. Garanția este aplicabilă, pe durata garanției stabilite pentru bunurile principale, și asupra accesoriilor dacă în contract nu este prevăzut altfel.

Prin prisma art. 761 alin. (1) Cod civil, cumpărătorul este obligat să efectueze acțiuni care, în conformitate cu uzanțele, sunt necesare din partea lui pentru garantarea predării și primirii bunului dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Iar în cazul dispozițiilor art. 765 alin. (1) și (2) Cod civil, drepturile cumpărătorului în privința viciilor sunt excluse dacă, în momentul încheierii contractului, cunoștea aceste vicii.

Cumpărătorul poate beneficia numai atunci de drepturile care rezultă din viciul pe care nu l-a cunoscut în urma unei culpe grave când vânzătorul a trecut sub tăcere în mod dolosiv viciul sau a preluat o garanție pentru existența unei caracteristici.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Din conținutul materialului probator s-a constatat că, la 22 octombrie 2015 GT „Sula Ion Alexandru” în calitate de cumpărător și SRL „Agropiese TGR Grup” în calitate de vânzător, au încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. BAL22102015-22, obiectul căruia l-a constituit vânzarea unui plug reversibil cu 6 trupite de model „Alpler DPA-186” la prețul de 10600 euro, fără TVA.

Astfel, în urma vânzării-cumpărării plugului reversibil cu 6 trupite de model „Alpler DPA-186”, SRL „Agropiese TGR Grup” în calitate de vânzător, era obligat de a preda bunul, iar GT „Sula Ion Alexandru” în calitate de cumpărător, era obligat de a plăti prețul convenit ce corespundea bunului vândut.

În această privință s-a constatat că prețul a fost achitat integral de către cumpărător, iar la 24 octombrie 2015 părțile au întocmit actul de primire-predare nr. 2410-1, prin care a fost confirmată transmiterea de către vânzător a plugului nominalizat.

La 23 noiembrie 2015 de către SRL „Agropiese TGR Grup” a fost întocmit actul de control și constatare nr. 2311-1, prin care s-a constatat existența defectiunilor plugului referitoare la axul roții de reglare al adâncimii, suportul roții de reglare a adâncimii și fisuri pe cordonul de sudură a cadrului plugului, fiind indicat ca temei de apariție a defectelor exploatarea incorectă a plugului prin coborârea bruscă a acestuia, viteza și adâncimea mare de lucru decât cea prevăzută în manualul de exploatare, precum și condițiile climaterice necorespunzătoare a solului pentru arat (f.d.102 vol. I).

Potrivit raportului de expertiză nr. 0378342 din 01 decembrie 2015, întocmit de Camera de Comerț și Industrie, s-a constatat că plugul are desprinderi ale stratului de vopsea, desprinderi și fisuri ale stratului de vopsea la suportul de fixare a roții de reglare în partea de sus și jos, fisuri și microfisuri a metalului la suportul de fixare a roții de reglare în partea de sus și în partea de jos, sudură pe muchia din partea stângă a suportului roții de reglare a adâncimii, sudură pe muchia din partea de jos din partea dreaptă a suportului roții de reglare a adâncimii, fisură a metalului pe muchia din partea dreaptă a suportului roții de reglare a adâncimii, fisură pe cordonul de sudură a cadrului plugului, deformări și uzură a metalului bulonului, ruptură a locașului de fixare a manetei, deformări pronunțate și uzuri ale metalului a locașelor de fixare a cilindrului hidraulic, cât și a locașelor de fixare a manetei, fisuri ale capului de întoarcere, deformare a metalului cadrului plugului în locurile de contact a tijelor de reglare, precum și au fost constatate schimbări în geometria plugului.

În raportul menționat a mai fost indicat că nu a fost posibil de constatat motivul acestor defecțiuni din cauza imposibilității determinării caracteristicilor fizico-chimice a metalului precum și a condițiilor de exploatare (f.d. 88-101 vol.I).

Actele cauzei atestă și faptul că, la 16 decembrie 2015 GȚ „Sula Ion Alexandru” a transmis către SRL „Agropiese TGR Grup” în baza actului de primire-predare plugul procurat pentru reparație, iar la 26 februarie 2016 l-a recepționat, în acest sens fiind întocmit actul de reclamații prin care s-a indicat că a fost schimbat cadrul plugului și suportul roții de sprijin, la care intimatul a declarat prin semnătura aplicată că nu are careva pretenții (f.d. 18, 19 vol.I).

De asemenea, s-a constatat că la 04 iulie 2016 și 05 iulie 2016, reprezentanții SRL „Agropiese TGR Grup” au mai acordat intimatului un ajutor tehnic, fiind efectuat un serviciu de reglaj al utilajului și schimbată articulația acestuia (f.d. 20, 21 vol.I).

Instanța de recurs reține că, potrivit certificatului de garanție nr. 09/0037, producătorul plugului vizat a stabilit un termen de garanție de 2 ani și un termen maxim de reparație de 30 zile, iar conform clauzelor contractului încheiat de părți termenul de garanție a fost stabilit de 12 luni cu condiția respectării instrucțiunilor de întreținere și periodicității prevăzute în carnetul de garanții și întreținere (f.d.22, 9 vol.I).

La 28 iulie 2016 GȚ „Sula Ion Alexandru” a adresat către SRL „Agropiese TGR Grup” o cerere prin care a cerut rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare nr. BAL22102015-22 din 22 octombrie 2015, cu restituirea prețului bunului.

În conformitate cu art. 733 Cod civil, contractul nu poate fi altfel rezolvit, reziliat sau revocat decât în temeiuri prevăzute de lege sau prin acordul părților.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanțele de fond incorect au apreciat faptul precum că în speță, se întrunesc temeiurile de rezoluțiune a contractului de vânzare-cumpărare nr. BAL22102015-22 din 22 octombrie 2015 încheiat între GȚ „Sula Ion Alexandru” și SRL „Agropiese TGR Grup” privind achiziționarea plugului reversibil cu 6 trupite de model „Alpler DPA-186”.

În acest sens, instanța de recurs în contextul normelor de drept citate, reține că din probele administrate pe parcursul examinării cauzei, nu s-a constatat că SRL „Agropiese TGR Grup” din culpă gravă a vândut bunul trecând sub tăcere în mod dolosiv viciul material, cu atât mai mult, nu este dovedit faptul existenței viciului material la momentul vinderii bunului și nu este probat nici faptul că recurentul SRL „Agropiese TGR Grup” în calitatea sa de vânzător a știut de prezența căruiva viciu.

Or, în cazul dat sarcina probațiunii este pusă în obligația GȚ „Sula Ion Alexandru”, deoarece anume aceasta invocă deteriorarea utilajului, iar conform art. 1428 Cod civil, cel prejudiciat trebuie să aducă proba viciului, prejudiciului și a legăturii cauzale dintre ele.

În ipoteza în care cumpărătorul solicită rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare pentru existența unui viciu ascuns trebuie să facă această dovadă, în sensul că despre existența viciilor materiale nu a știut și nici nu putea să știe la momentul semnării contractului.

Față de această situație, este de menționat că, potrivit pct. 3.2 al contractului de vânzare-cumpărare nr. BAL22102015-22 din 22 octombrie 2015, cumpărătorul a avut dreptul de a verifica starea bunului în momentul transmiterii pentru a se convinge de calitatea acestuia, fapt care însă nu a fost realizat.

În special, instanța de recurs reține că potrivit pct. 5.2 al contractului de vânzare-cumpărare, termenul de garanție prevalează în cazul respectării instrucțiunilor de întreținere a utilajului, astfel că defecțiunile ivite în caz de încălcare a regulilor de exploatare indicate în instrucțiune nu cad sub incidența garanției și constituie încălcări ale condițiilor de garanție.

De asemenea, urmează de subliniat, că una din condițiile talonului de garanție îl constituie și faptul că deteriorările survenite în rezultatul procedurilor de sudare și găurire a plugului, nu cad sub incidența garanției, pe când în speță, s-a constatat efectuarea sudurii de către persoane terțe, precum și faptul că intimatul a efectuat intervenții în reglajul plugului, circumstanțe care nu au fost negate de către acesta pe parcursul examinării cauzei.

Mai mult decât atât, din conținutul Capitolului „Reguli obligatorii” a Instrucțiunii de întreținere a utilajului, rezultă că la alegerea plugului trebuie să fie luată în considerație puterea tractorului și structura solului pe care va fi utilizat plugul, iar potrivit Talonului de garanție, coborârea bruscă și căderea plugului la sol, constituie încălcări ale condițiilor de garanție.

În acest sens, materialele dosarului atestă că plugul a fost cuplat la un tractor cu depășirea puterii prevăzute de producător, iar reprezentantul GȚ „Sula Ion Alexandru” în ședința de judecată a primei instanțe a explicat că a cuplat plugul la tractorul de model TG 285, la care era defectat suportul la cilindru și mecanismul pentru întoarcerea plugului (f.d.182 vol.I).

În asemenea împrejurări, instanța de recurs subliniază că, vânzătorul nu poate să asigure caracteristicile și performanțele utilajului, dacă utilizatorul nu respectă recomandările producătorului, or, vânzătorul și-a asumat garanția privind caracteristicile plugului cu condiția că acesta va fi exploatat în conformitate cu recomandările producătorului.

În acest context, instanța de recurs apreciază ca fiind neîntemeiată concluzia instanței de apel precum că nu a fost dovedită existența unei legături cauzale între deficiențele survenite la exploatarea plugului și puterea tractorului utilizat, deoarece aceste concluzii se combat prin circumstanțele expuse din care rezultă modul de exploatare necorespunzătoare a utilajului, or, deficiențele constatate în cadrul termenului de garanție cauzate din vina cumpărătorului, nu pot fi imputabile vânzătorului.

La fel, nu poate fi reținută nici concluzia instanței de apel referitoare la faptul că actele aferente produsului vândut și contractul încheiat, nu instituiau obligația cumpărătorului de a asigura exploatarea bunului nemijlocit de către semnatarul contractului, dar nu și de către o altă persoană, dat fiind că una din condițiile exploatării plugului, indiferent de către care utilizator, constă în instruirea persoanei prin studierea instrucțiunii până la utilizarea utilajului.

Prin urmare, instanța de apel greșit a conchis că plugul procurat de GȚ „Sula Ion Alexandru” nu corespundea criteriilor de calitate, situație ce a fost apreciată superficial ca fiind o neexecutare esențială a obligațiilor contractuale privind livrarea bunului fără vicii, or, deși instanța de apel a invocat o neexecutare esențială în sensul art. 735 alin. (2) Cod civil, nu a specificat expres în ce constă esența neexecutării, având în vedere că vânzătorul SRL „Agropiese TGR Grup” și-a executat în modul corespunzător toate obligațiunile contractuale.

În consecință, instanțele judecătorești inferioare incorect au reținut că bunul din litigiu a fost transmis cumpărătorului cu vicii materiale ascunse și care din mai multe încercări ale vânzătorului nu au fost posibil de remediat, ignorând faptul că aceste vicii materiale s-au datorat modului de utilizare și exploatare incorectă a bunului procurat, nefiind dovedită existența unei culpe grave referitoare la faptul că vânzătorul a trecut sub tăcere în mod dolosiv pretinsul viciu la momentul încheierii tranzacției.

Astfel, instanța de recurs notează că, în cazul în care cauza apariției viciului se datorează întrebuințării defectuoase a bunului de către cumpărător, nu mai poate fi antrenată răspunderea vânzătorului pentru viciile ascunse ale lucrului, atât timp cât nu a fost demonstrată existența viciului în momentul vânzării bunului și faptul că vânzătorul a cunoscut despre acestea.

De altfel, calitatea plugului reversibil de model Appler DPA-186 a fost confirmată de către vânzător prin certificatul ISO 9001:2008, care atestă standardele de calitate ale producătorului, pe când cumpărătorul nu și-a realizat dreptul de a verifica starea bunului în conformitate cu pct. 3.2 al contractului de vânzare-cumpărare, deși prin prima art. 761 alin. (1) Cod civil, cumpărătorul este obligat să efectueze acțiuni care, în conformitate cu uzanțele, sunt necesare din partea lui pentru garantarea predării și primirii bunului dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Circumstanțele descrise permit instanței de recurs să conchidă că, instanțele de judecată au interpretat și au aplicat eronat prevederile legii, motiv din care actele judecătorești de dispoziție, nu pot fi menținute ca legale și întemeiate.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că cererea de

chemare în judecată depusă de către GT „Sula Ion Alexandru”, este neîntemeiată și pasibilă de respingere.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că normele de drept material au fost aplicate și interpretate eronat și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de SRL „Agropiese TGR Grup”, a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și a emite o nouă hotărâre de respingere a cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b), art. 445 alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Agropiese TGR Grup”.

Se casează decizia din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 21 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gospodăria Țărănească „Sula Ion Alexandru” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Agropiese TGR Grup” cu privire la rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare, cu aducerea părților la poziția inițială, încasarea sumei, prejudiciului material și venitului ratat, și se emite o hotărâre nouă prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Gospodăria Țărănească „Sula Ion Alexandru” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Agropiese TGR Grup” cu privire la rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare, cu aducerea părților la poziția inițială, încasarea sumei, prejudiciului material și venitului ratat.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

judecătoria

Valeriu Doagă

Svetlana Filincova

Nina Vascan

Victor Burduh

Tamara Chișca-Doneva